

KLIIMAMINISTEERIUM

MÄÄRUS

Tallinn

EELNÕU
05.06.2024

Ohtlike ainete kasutamisega seotud auditi koostamise toetuse andmise tingimused ja kord perioodil 2021–2027

Määrus kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 10 lõike 2 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega reguleeritakse toetuse andmise tingimusi „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2021–2027“ (edaspidi *rakenduskava*) poliitikaeesmärgi nr 2 „Rohelisem Eesti“, erieesmärgi nr 6 „Ring- ja ressursitõhusale majandusele ülemineku edendamine“ meetme 21.2.4.1 „Ringmajanduse korraldamine“ sekkumises nr 21.2.4.15 „Ringlussevõtu võimekuse tõstmine ja ohutu materjaliringluse tagamine“ ohtlike ainete kasutamisega seotud auditi koostamiseks.

(2) Toetust antakse Ühtekuuluvusfondist riigi eelarvestrateegia 2024–2027 keskkonnakaitse ja -kasutuse programmi meetme „Ringmajanduse korraldamine“ tegevuste „Ressursitõhususe ja ökoinnovatsiooni edendamine“ ning „Tööstusheite ja kemikaalipoliitika kujundamine“ tulemuste saavutamiseks.

(3) Toetatavate tegevuste valikul lähtutakse ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava seirekomisjonis kinnitatud läbivatest valikukriteeriumidest ja -metoodikast. Toetatavate tegevuste valimiseks kasutatavad valikukriteeriumid ja metoodikad vastavad Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) §-le 7.

§ 2. Terminid

Käesoleva määruse tähenduses:

- 1) *projekt* on kindlaks määratud tulemuse, eelarve ja piiritletud ajaraamiga tegevus või seotud tegevuste kogum, millega kaasnevate kulude hüvitamiseks toetust taotletakse või kasutatakse;
- 2) *omafinantseering* on toetuse saaja kantav osa abikõlblikest kuludest, mida toetusest ei hüvitata;
- 3) *projekti kogumaksumus* on projekti elluviimiseks tehtavate abikõlblike ja abikõlbmatute kulude kogusumma;
- 4) *ohtlik aine* on aine või segu, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 199/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006, I lisa osades 2–5 sätestatud füüsikaliste, tervise- või keskkonnaohtude kriteeriumidele;

5) *ohtlike ainete kasutamise seotud audit* on süstemaatiline protseduur, mis annab ettevõtetele ülevaate nende tööprotsessides kasutatavatest ja/või toodetes sisalduvatest ohtlikest ainetest, nende vähendamise ja asendamise ning ringlusse võtmise võimalustest. Ohtlike ainete kasutamise seotud audit jaguneb ülevaatlikuks ja detailseks auditiks. Audit sisule seab nõuded rakendusüksuse kodulehel avalikustatud ja rakendusasutusega kooskõlastatud metoodiline juhend „Nõuded ohtlike ainete kasutamise seotud auditile.“ Metoodiline juhend lähtub muuhulgas Euroopa Komisjoni teatises „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna loomise suunas (COM(2020) 667)“ välja toodud suundadest, näiteks ohutuks ja kestlikuks kavandatud ainete, materjalide ja toodete väljatöötamise raamistikust;

6) *ülevaatlik audit* on suunatud kõigile ettevõtetele, kes oma tegevuses, tootmises või teenuse pakkumisel kasutavad ohtlikke aineid ja selle objektiks on üldjuhul terve ettevõtte. Ülevaatlik audit aitab tuvastada ettevõtte seost ohtlike ainetega lähtuvalt ettevõtte tegevusvaldkonnast ja annab soovitusel edasiseks tegevuseks rakendusüksuse kodulehel avalikustatud ja rakendusasutusega kooskõlastatud metoodilise juhendi „Nõuded ohtlike ainete kasutamise seotud auditile“ kohaselt;

7) *detailne audit* on suunatud ettevõtetele, kes oma tegevuses, tootmises või teenuse pakkumisel kasutab ohtlikke aineid ja, kelle puhul on juba teada konkreetsem vajadus välja selgitada ohtlike ainete vähendamise, asendamise, ja/või ringmajandusse suunamise võimalused. Detailses auditis analüüsitakse süvitsi ettevõtte võimalusi ohtlike ainete kasutust vähendada, või vähemohlikega asendada ning seda, millised investeeringud on selleks vaja teha, rakendusüksuse kodulehel avalikustatud ja rakendusasutusega kooskõlastatud metoodilise juhendi „Nõuded ohtlike ainete kasutamise seotud auditile“ kohaselt;

8) *Tallinna regioon* on Tallinna linn, Maardu linn, Harku vald, Saue vald, Saku vald, Kiili vald, Rae vald, Jõelähtme vald, Viimsi vald;

9) *Tartu regioon* on Tartu linn haldusüksusena.

10) *Ohutu materjaliringlus* on kontseptsioon, mis käsitleb endas ohutu ja kestliku disaini põhimõtet kemikaalide kasutamisel nii toodetes kui ka protsessides, et materjalid oleksid kestlikud ja ringlusse võetavad.

§ 3. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

(1) Toetuse andmise eesmärk on ohutu materjaliringluse toetamine.

(2) Toetuse andmise tulemusena on toimunud ohtlike ainete tuvastamine käitlemisvõime toetamiseks ning ohtlike ainete kasutamise seotud auditiga on loodud eeldused võimalike investeeringuvajaduste selgitamiseks, mis on seotud ohtlike ainete asendamise, toodete disaini ning protsesside ümberkorraldamisega, et suurendada materjali hulka, mis ei sisalda ringlussevõttu takistavaid aineid.

(3) Toetuse andmine panustab rakenduskava väljundnäitaja – ringmajanduses toetatavad ettevõtjad – saavutamisse.

(4) Toetatavates projektides arvestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706), artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid. Toetatavate projektide tegevused aitavad kaasa Riigikogu 12. mai 2021. a otsusega heaks kiidetud Eesti pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ (edaspidi „Eesti 2035“) aluspõhimõtete hoidmisse ning sihi „Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik“ ja selle alamsihi „Eesti majandus on vastutustundlik inimeste ja looduse suhtes“ eesmärkide saavutamisse.

(5) Lõikes 4 nimetatud strateegia aluspõhimõtete hoidmist ja sihi „Majandus – Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik“ saavutamisele kaasa aitamist keskkonna- ja kliimaeesmärke ja regionaalarengut toetaval moel hinnatakse toetuse andmisel näitajatega „väljaspool Harjumaad loodud SKP elaniku kohta EL 27 keskmisest“ ning „ringleva materjali määr“.

§ 4. Rakendusasutus ja rakendusüksus

(1) Rakendusasutus on Kliimaministeerium (edaspidi *rakendusasutus*).

(2) Rakendusüksus on Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi *rakendusüksus*).

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

§ 5. Toetatavad tegevused

(1) Toetust antakse projektile, mille tegevus panustab §-s 3 nimetatud eesmärgi ja tulemuse saavutamisse.

(2) Meetme raames toetatakse ettevõtetes ohtlike ainete kasutamisega seotud auditi tegemist.

(3) Meetme raames antakse toetust rakendusüksuse kodulehel avalikustatud ja rakendusasutusega kooskõlastatud metoodilise juhendi „Nõuded ohtlike ainete kasutamisega seotud auditile“ kohaselt koostatud:

- 1) ülevaatliku auditi tegemiseks;
- 2) detailse auditi tegemiseks.

(4) Toetatavad tegevused on kooskõlas „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttega tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43, edaspidi *taksonoomiamäärus*), artiklist 17 ega kahjusta oluliselt artiklis 9 nimetatud keskkonnanäesmärke.

§ 6. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi

(1) Kui käesoleva määruse alusel antav toetus on väikese- ja keskmise suurusega ettevõtetele (edaspidi VKE-d) nõustamiseks antav riigiabi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1-78, edaspidi üldine grupierandi määrus), artikli 18 alusel, lähtutakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatust.

(2) Määrust ei kohaldata üldise grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 2–6 sätestatud juhtudel.

(3) Kui käesoleva määruse § 5 lõike 3 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevuseks antav toetus on vähese tähtsusega abi Euroopa Komisjoni määruse (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023), tähenduses, tuleb juhinduda järgmistest nõuetest:

- 1) toetuse andmisel järgitakse nimetatud määruse ning konkurentsiseaduse § 33 nõudeid;
- 2) toetuse suurus ei tohi koos eelneva kolme aasta jooksul antud vähese tähtsusega abiga ületada 300 000 eurot;
- 3) toetuse andmisel võetakse arvesse Euroopa Komisjoni määruse (EL) 2023/2831 artiklis 5 sätestatud vähese tähtsusega abi kumuleerimisreegleid;
- 4) vähese tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on omavahel seotud Euroopa Komisjoni määruse (EL) 2023/2831 artikli 2 lõike 2 kohaselt;

- 5) toetust ei anta Euroopa Komisjoni määruse (EL) 2023/2831 artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel;
- 6) toetuse andja säilitab andmeid vähese tähtsusega abi andmise kohta kümme aastat alates käesoleva määruse alusel viimase vähese tähtsusega abi andmisest, milleks loetakse taotluse rahuldamise otsuse kuupäev.

§ 7. Kulude abikõlblikkus

(1) Kulu on abikõlblik, kui see on kooskõlas ühendmääruse §-ga 15 ning käesolevas määruses sätestatud tingimuste ja taotluse rahuldamise otsusega. Kulud on abikõlblikud kindlasummalise makse alusel ühendmääruse § 20 lõike 1 punkti 1 kohaselt. Riigiabi andmisel on abikõlblikud kulud, mis vastavad üldise grupierandi määruse § 18 lõikele 3.

(2) Abikõlblikud on § 5 kohase tegevuse elluviimiseks ja § 3 kohase tulemuse saavutamiseks vajalikud kulud taotluse rahuldamise otsuse kohaselt.

(3) Lisaks ühendmääruse §-s 17 nimetatud abikõlbmatutele kuludele on määruse raames abikõlbmatud järgmised kulud:

- 1) kinnisvara, sealhulgas maa ostmise või rentimise kulu;
- 3) üld- ja tegevuskulud, sealhulgas sõiduki soetamiseks ja rentimiseks;
- 4) muu projektiga mitteseotud ning projekti elluviimise seisukohast põhjendamatu või ebaoluline kulu;
- 5) personalikulud.

(4) Käesoleva määruse alusel toetuse taotlemise korral ei või kavandatavat tegevust alustada ega sellega seotud siduvaid kohustusi võtta varem kui taotluse esitamise päevale järgneval päeval.

§ 8. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse perioodi algus ei või olla varasem kui taotluse rakendusüksusele esitamise päev ning lõpp ei või olla hilisem kui 31. detsember 2029.

(2) Projekti abikõlblikkuse perioodi kestus on maksimaalselt 12 kuud.

(3) Toetuse saaja taotluse alusel ja mõjuva põhjuse olemasolul võib rakendusüksus abikõlblikkuse perioodi pikendada kuni 31.12.2029. Abikõlblikkuse perioodi pikendamisel võib ületada ka lõikes 2 nimetatud perioodi.

§ 9. Toetuse piirsumma ja osakaal

(1) Projekti toetatakse kindlasummalise makse alusel kogumaksumusega kuni 200 000 eurot taotluse rahuldamise otsuses määratud ulatuses.

(2) Toetuse osakaal on kuni 47,93%.

3. peatükk Nõuded taotlejale ja taotlusele

§ 10. Nõuded taotlejale

(1) Taotleja võib olla äriühing, kelle tootmises, tegevuses või teenuses on kasutusel ohtlikud ained või kes kasutavad ohtlikke aineid sisaldavaid komponente.

(2) Toetuse taotleja peab vastama ühendmääruse § 3 lõikes 2 nimetatud nõuetele.

(3) Toetust ei anta taotlejale, kelle projekt kuulub Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi, artiklis 7 nimetatud tegevusvaldkondadesse.

§ 11. Taotleja kohustused

Toetuse taotleja on kohustatud lisaks ühendmääruse §-s 2 sätestatud nõuete täitmisele:

- 1) esitama rakendusüksusele informatsiooni, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist või taotluse rahuldamise otsuse alusel tehtavaid väljamakseid;
- 2) tagama, et ülevaatlik ja detailne audit ning nende aruanne vastavad metoodilisele juhendile „Nõuded ohtlike ainete kasutamise seotud auditile“ käesoleva määruse § 5 lõikes 3 toodu kohaselt.

§ 12. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus peab vastama ühendmääruse § 4 lõikes 1 sätestatule.

(2) Taotlus peab sisaldama lisaks ühendmääruse § 4 lõikes 2 nimetatud kinnitustele järgmiseid andmeid ja dokumente:

- 1) üldandmed taotleja kohta;
- 2) projekti eesmärgi ja kavandatavate toetatavate tegevuste kirjeldus, sealhulgas projekti tegevuste elluviimise asukoht;
- 3) taotleja kinnitus esitatud andmete õigsuse kohta;
- 4) kinnitus projekti vastavuse kohta „ei kahjusta oluliselt” põhimõttele;
- 5) kinnitus, et taotlus ei sisalda §-s 5 nimetatud ellu viidud töid;
- 6) kinnitus, et projekt ei ole § 10 lõikes 3 nimetatud välistustega vastuolus;
- 7) kui taotleja on taotlenud või taotleb projektile või projekti üksikutele osadele toetust muudest allikatest, tuleb taotlusele lisada andmed kõigi projekti avaliku sektori toetuste kohta, sealhulgas toetuste kohta muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest;
- 8) kinnitus, et määruse raames toetatavad tegevused arvestavad kõiki asjakohaseid keskkonnaalaseid õigusakte;
- 9) võrreldavad hinnapakumused ja projekti kogu eelarve kindlasummalise makse kasutamiseks;
- 10) projekti kulude loetelu;
- 11) kinnitus nõuetekohase omafinantseeringu olemasolu kohta;
- 12) info projektiga seotud näitajate kohta;
- 13) kirjeldus, kuidas projekt on seotud „Eesti 2035“ aluspõhimõtte ja sihtidega, mis on esitatud käesoleva määruse §-s 3 lõikes 5;
- 14) kinnitus taotleja ja taotluse vastavuse kohta riigiabi nõuetega koos selgituste ja asjakohaste lisadega rakendusüksuse kodulehel avaldatud juhendi järgi;
- 15) toetuse summa, selle osakaal abikõlblikest kuludest ja vähese tähtsusega abi puhul abi liik;
- 16) kinnitus, et toetust ei taotle projektile, mis on seotud tootmise ümberpaigutamisega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 73 lõike 2 punkti h tähenduses;
- 17) finantsanalüüs, mis kajastab projektis osalevate äriühingute majanduslikku olukorda ja taotluses sisalduvat projekti ning vastab rakendusüksuse kehtestatud juhendile;
- 18) kui toetust taotletakse käesoleva määruse § 6 lõike 1 alusel, siis VKE deklaratsioon ning üldise grupierandi määruse vastavuse kinnitus rakendusüksuse kodulehel avaldatud juhendi järgi.

(3) Lõike 2 punktis 9 nimetatud võrreldavad hinnapakumused peavad olema saadud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ja vastavas turusektoris tegutsevatest ettevõtjatelt ühesuguse lähteülesande järgi hinnapäringu tulemusel.

4. peatükk

Toetuse taotlemine

§ 13. Taotlusvooru avamine

- (1) Taotlusvooru eelarve ja ajakava kinnitab rakendusasutus käskkirjaga ning edastab asjakohase teabe rakendusüksusele. Kinnitatud eelarve peab vastama käesoleva paragrahvi lõikele 2.
- (2) Vähemalt 40% taotlusvooru eelarvest tuleb suunata toetusteks tootmisüksustesse väljaspoole Tallinna ja Tartu regioone.
- (3) Rakendusüksus kuulutab taotlusvooru välja oma kodulehel ja sihtrühmale suunatud avalikus kanalis.

§ 14. Toetuse taotlemise tähtaeg ja taotluse esitamise viis

- (1) Toetust antakse jooksva taotlusvooru kaudu. Rakendusüksus sulgeb taotlusvooru selle eelarve ammendumisel või rakendusasutuse käskkirja alusel. Taotlusvooru peatamisest ja lõpetamisest teavitab rakendusüksus oma kodulehel.
- (2) Taotlus toetuse saamiseks esitatakse e-toetuse keskkonna kaudu määruse §-s 12 sätestatud tingimuste kohaselt. Kui e-toetuse keskkonnas esineb tõrkeid, rakendub taotluste vastuvõtu alguse päevale ühendmääruse § 5 lõige 2.

5. peatükk

Taotluse menetlemine

§ 15. Toimingud taotlusega

- (1) Taotluse vastuvõtmisel kohaldatakse ühendmääruse § 5.
- (2) Taotluse menetlemine koosneb taotluse ja taotleja nõuetele vastavuse kontrollist, hindamisest ja taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemisest.
- (3) Taotlusi vaadatakse läbi nende esitamise järjekorras.
- (4) Taotluse läbivaatamise käigus kontrollitakse taotluse ja selle lisadokumentide ning taotleja vastavust määruse nõuetele ja taotletava toetuse kulude abikõlblikkust.
- (5) Rakendusüksus võib taotluse läbivaatamise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisateavet taotluses ja selle lisades esitatud andmete kohta või taotluse täiendamist või muutmist, kui esitatud taotlus ei ole piisavalt selge või selles esineb puudusi, näidates ühtlasi, millised puudused vajavad kõrvaldamist. Taotlejale antakse ühe päringu kohta puuduste kõrvaldamiseks aega kuni kümme tööpäeva vastavasisulise teate väljastamisest arvates. Taotluse menetlustähtaja kulgemine peatub kuni puuduste kõrvaldamiseni.
- (6) Rakendusüksus tunnistab taotleja ja taotluse nõuetele vastavaks, kui on täidetud käesolevas määruses sätestatud nõuded.
- (7) Taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:
 - 1) taotlus ei vasta taotlusele esitatavatele nõuetele ning eelnimetatud puudust ei ole võimalik lõike 5 alusel määratud tähtaja jooksul kõrvaldada;
 - 2) taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja mõjutab õigusvastaselt taotluse menetlemist;
 - 3) taotleja ei võimalda kontrollida taotluse nõuetele vastavust;

4) taotleja ei ole lõike 5 alusel määratud tähtaja jooksul taotluses esinevaid puudusi kõrvaldanud.

(8) Taotleja või taotluse nõuetele mittevastavaks tunnistamise korral teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud toimingute tähtaeg on 65 tööpäeva taotluse esitamisest rakendusüksusele. Taotluse menetlemise aega võib rakendusüksus põhjendatud juhul pikendada.

§ 16. Hindamiskomisjoni moodustamine

(1) Rakendusüksus moodustab nõuetele vastavate taotluste hindamiseks hindamiskomisjoni, mille koosseisu kuulub vähemalt üks rakendusasutuse ja kaks rakendusüksuse nimetatud liiget. Rakendusüksus võib kaasata eksperte.

(2) Hindamiskomisjoni liikmed peavad:

- 1) vastama ÜSS2021_2027 § 11 lõikes 2 sätestatud nõuetele;
- 2) deklareerima oma erapooletust ja sõltumatust hinnatavatest projektidest, taotlejatest ja partneritest ning isikliku seotuse esinemise korral ennast taotluse hindamisest taandama;
- 3) tagama hindamiskomisjoni liikmeks oleku ajal ja pärast liikmeks oleku aja lõppemist tähtajatult talle hindamiskomisjoni töö käigus teatavaks saanud informatsiooni konfidentsiaalsuse.

(3) Hindamiskomisjoni tööd koordineerib rakendusüksus.

(4) Hindamiskomisjon hindab nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi käesoleva määruse § 17 lõikes 2 nimetatud valikukriteeriumide alusel, mis on kooskõlas ühendmääruse §-ga 7.

§ 17. Projektide hindamine, valikukriteeriumid ja -metoodika

(1) Projekt kuulub rahastamisele ja toetuse taotlus rahuldamisele osaliselt või täielikult, kui on täidetud kõik käesolevas määruses taotlejale ja taotlusele esitatud nõuded ning taotluses kirjeldatud projekt vastab ettenähtud valikukriteeriumitele.

(2) Projekti rahastamise otsustamisel lähtub rakendusüksus järgmistest valikukriteeriumidest:

- 1) projekti kooskõla riigi jäätmekava 2023–2028 eesmärkidega ning mõju perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskava erieesmärgi ja toetusmeetme eesmärkide saavutamisele ja on suunatud §-s 3 nimetatud toetuse andmise eesmärgi täitmisele ning saavutatakse § 3 kohane tulemus;
- 2) projekt on põhjendatud, mis on täidetud juhul, kui taotluses kajastatud tegevused vastavad §-s 5 nimetatud toetatavatele tegevustele, projekti eesmärgipüstitus on põhjendatud, projekti sekkumisloogika on arusaadav ja mõjus ning tegevuste ajakava on realistlik;
- 3) projekt on kuluefektiivne, mis on täidetud juhul, kui projekti eelarve on realistlik ja mõistlik ning ettenähtud tegevused/lahendused on kuluefektiivne viis planeeritud väljundite/tulemuste saavutamiseks;
- 4) taotleja on suutlik projekti ellu viima, mis on täidetud, kui taotlejal on olemas projekti elluviimiseks vajalik omafinantseering ning kvalifikatsioon, kogemus, õiguslikud, organisatsioonilised või tehnilised eeldused projekti elluviimiseks kavandatud viisil tagada projekti tulemuste kestlikkus;
- 5) projekt on kooskõlas „Eesti 2035“ asjakohaste aluspõhimõtete ja sihtidega, mis on esitatud määruse § 3 lõikes 5, kriteerium loetakse täidetuks, kui projekt vastab käesoleva määruse nõuetele.

(3) Rakendusüksus rahastab projekti üksnes juhul, kui see vastab kõigile lõikes 2 nimetatud valikukriteeriumitele.

(4) Toetuse taotlusi rahastatakse nende esitamise järjekorras. Rakendusüksus rahuldab käesolevale paragrahvile vastavad toetuse taotlused osaliselt või täielikult nende esitamise järjekorras kuni taotluste rahastamiseks ettenähtud eelarve ammendumiseni. Taotluse osalise rahuldamise korral lähtutakse ühendmääruse § 9 lõikest 1.

§ 18. Taotluse rahuldamise tingimused ja kord

(1) Taotleja ja taotluse määruse nõuetele vastavuse korral rahuldatakse taotlus otsusega, kui see vastab ühendmääruse § 8 lõikes 1 sätestatule.

(2) Taotluse rahuldamise otsuses täpsustatakse toetuse saaja õigusi ja kohustusi, kehtestatakse tingimused ja märgitakse lisaks ühendmääruse § 8 lõikes 4 sätestatule:

- 1) projekti elluviimise tingimused;
- 2) toetuse maksmise eeldatav ajakava;
- 3) kindlasummaliste maksete suurused, maksete aluseks olevad tulemused ja tõendamise alused;
- 4) projekti tegevuste kestvuse periood ja sellega seotud kohustused;
- 5) muud projekti elluviimiseks vajalikud kõrvaltingimused;
- 6) kui toetus on vähese tähtsusega abi, viide, et toetus on vähese tähtsusega abi komisjoni määruse (EL) 2023/2831 alusel;
- 7) kui toetus on riigiabi, viide, et toetus on riigiabi üldise grupierandi määruse artikkel 18 alusel;
- 8) toetuse andmise ja kasutamisega seotud teabe ja aruannete esitamise tähtajad ja kord;
- 9) projekti kooskõla riigi jäätmekava 2023–2028 eesmärkidele, Eesti 2035 sihti ning mõju perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskava erieesmärgi ja toetusmeetme eesmärkide saavutamisele ja selgitus §-s 3 nimetatud toetuse andmise eesmärgi täitmisele.

(3) Taotlus ja selle kohta esitatud teave on taotluse rahuldamise otsuse lahutamatu lisa.

(4) Rakendusüksus toimetab pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist otsuse toetuse saajale kätte viie tööpäeva jooksul e-toetuse keskkonnas.

§ 19. Taotluse rahuldamata jätmise tingimused ja kord

(1) Taotlus jäetakse rahuldamata ühendmääruse § 8 lõigetes 2 ja 3 nimetatud juhtudel.

(2) Menetluses olevate taotluste kohta, mille rahaline maht ületab meetme taotluste rahastamise eelarve vaba jäägi ja mida ei ole võimalik ühendmääruse § 9 lõikes 1 sätestatu kohaselt osaliselt rahuldada, tehakse ühendmääruse § 8 lõike 2 punkti 5 alusel taotluse rahuldamata jätmise otsus.

(3) Rakendusüksusel on õigus teha taotlejale ettepanek taotlust muuta, kui see ei vasta ühendmääruse § 9 lõikele 1. Kui taotleja ei nõustu taotluse muutmise ettepanekuga, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(4) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) otsuse tegija;
- 2) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number;
- 3) taotluse esitaja;
- 4) taotluse rahuldamata jätmise põhjendus;
- 5) otsuse vaidlustamise alused ja tähtaeg.

(5) Taotluse rahuldamata jätmise otsus edastatakse taotlejale e-toetuse keskkonna kaudu viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

§ 20. Taotluse osaline või kõrvaltingimusega rahuldamine

- (1) Taotluse osaline rahuldamine on lubatud üksnes põhjendatud juhul ja tingimusel, et toetuse andmise eesmärk on saavutatav ka taotluse osalisel rahuldamisel. Taotluse osalisel rahuldamisel võib taotleja nõusolekul toetussummat vähendada. Kui taotleja ei ole toetussumma muutmisega nõus, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.
- (2) Taotluse võib osaliselt rahuldada, kui taotluse rahaline maht ületab toetuste eelarve vaba jäägi.
- (3) Taotluse võib osaliselt rahuldada ühendmääruse § 9 lõike 1 kohaselt.
- (4) Taotluse rahuldamise otsuse võib teha kõrvaltingimusega ühendmääruse § 9 lõigetes 2 ja 3 sätestatu kohaselt.
- (5) Taotluse tingimusliku rahuldamise otsuse alusel ei teki toetuse saajal õigust toetuse maksetele. Õigus toetusele tekib toetuse saajal pärast rakendusüksuse poolt tingimuse saabumise või täitmise tuvastamist toetuse saaja esitatud teabe põhjal, välja arvatud juhul, kui teavet on võimalik rakendusüksusel tuvastada infosüsteemist või andmeallikast.

6. peatükk

Taotluse rahuldamise otsuse muutmine ja kehtetuks tunnistamine

§ 21. Taotluse rahuldamise otsuse muutmine

- (1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse rakendusüksuse algatusel või toetuse saaja sellekohase kirjaliku avalduse alusel ühendmääruse §-des 12 ja 13 sätestatud tingimustel ja korras.
- (2) Toetuse saaja on kohustatud taotlema rakendusüksuselt taotluse rahuldamise otsuse muutmist, kui soovib pikendada tegevuste abikõlblikkuse perioodi käesoleva määruse § 8 lõikes 2 sätestatu kohaselt.
- (3) Rakendusüksusel on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest, kui soovitav muudatus mõjutab oluliselt toetuse andmise eesmärgile vastavat oodatavat tulemust.
- (4) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab rakendusüksus 20 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise taotluse saamist.

§ 22. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

- (1) Taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse osaliselt või täielikult kehtetuks ühendmääruse § 14 või § 37 lõike 7 alusel.
- (2) Toetuse saajal tuleb saadud toetus tagastada lõikes 1 nimetatud otsuse kohaselt.

7. peatükk

Toetuse saaja õigused ja kohustused

§ 23. Toetuse saaja õigused ja kohustused

- (1) Toetuse saajal on õigus saada rakendusüksuselt teavet ja selgitusi, mis on seotud määruuses sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega.
- (2) Toetuse saaja tagab projekti tegevuste elluviimise taotluses, taotluse rahuldamise otsuses ja käesolevas määruuses sätestatud tingimuste kohaselt ning täidab ühendmääruse §-des 10 ja 11 sätestatud toetuse saaja kohustused ja muuhulgas peab:

- 1) tagama projekti elluviimiseks vajalike õigusaktides ette nähtud lubade ja kooskõlastuste olemasolu;
- 2) tagama projekti elluviimise ettenähtud tingimustel ning projektis märgitud tulemuse saavutamise;
- 3) säilitama toetuse saamise aluseks olevaid dokumente ÜSS2021_2027 §-s 18 sätestatu kohaselt;
- 4) tagama Vabariigi Valitsuse määruse 12.05.2022 nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ kohase teavitamistegevuse;
- 5) tagama, et ohtlike ainete kasutamisega seotud auditites kajastatavad tegevused vastaksid asjakohastele keskkonnaalastele õigusaktidele ning rakendusüksuse kodulehel avalikustatud ja rakendusasutusega kooskõlastatud meetodilisele juhendile „Nõuded ohtlike ainete kasutamisega seotud auditile“;
- 6) projekti tegevustega peab alustama kuue kuu jooksul taotluse rahuldamisest.

8. peatükk **Aruannete esitamine**

§ 24. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamine

- (1) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele projekti elluviimise kohta aruande üks kord e-toetuse keskkonna kaudu. Rakendusüksus täpsustab taotluse rahuldamise otsuses aruande esitamise tähtaega.
- (2) Projekti aruandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine teave:
 - 1) projekti aruandlusperiood (kumulatiivne);
 - 2) andmed projekti elluviimise kohta (tehtud tegevused, tulemuste ja eesmärkide saavutamine);
 - 3) toetuse saaja hinnang projekti tulemuslikkusele ja elluviimisele;
 - 4) info teavitusnõude täitmise kohta, mis tuleneb Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määrusest nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“.
- (3) Aruandes esitab toetuse saaja kinnituse, et projekt panustas toetatud tegevustega strateegia „Eesti 2035“ asjakohastesse näitajatesse, mis on nimetatud käesoleva määruse § 3 lõikes 5.
- (4) Toetuse saaja esitab projekti aruande käesoleva määruse § 25 lõike 7 kohaselt.
- (5) Rakendusüksus kinnitab aruanded 30 tööpäeva jooksul nende rakendusüksuse e-keskkonnas esitamisest arvates. Rakendusüksusel on õigus nõuda aruande täiendamist.

9. peatükk **Toetuse maksmise tingimused**

§ 25. Toetuse maksmine

- (1) Toetust makstakse § 5 lõikes 3 nimetatud tegevusteks ühendmääruse § 28 lõike 2 alusel käesolevas määruses ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimustel.
- (2) Maksete tegemisel lähtutakse ühendmääruse §-des 24–26 nimetatud ning määruses ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud maksete tegemise täpsustavatest tingimustest ja korrast.
- (3) Toetuse saaja esitab makse saamiseks nõutud dokumendid ja tõendid rakendusüksusele e-toetuse keskkonna kaudu.

(4) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele toetuse väljamaksetaotluse, millele on lisatud järgmised dokumendid:

- 1) meetodilise juhendi „Nõuded ohtlike ainete kasutamisega seotud auditile“ järgi koostatud audit;
- 2) dokumendid, mille esitamise nõue on välja toodud taotluse rahuldamise otsuses.

(5) Makse menetlemine toimub ühendmääruse §-s 25 sätestatud korras.

(6) Rakendusüksus võib peatada makse menetlemise osaliselt või täielikult või toetuse maksmisest keelduda ühendmääruse §-s 33 sätestatud tingimustel.

(7) Maksetaotlus esitatakse pärast toetuse saamisega seotud tingimuste ja kohustuste täitmist koos projekti aruandega või pärast projekti lõpparuande esitamist, kuid mitte hiljem kui 31. detsembril 2029. Lõppmakse tehakse, kui rakendusüksus on lõpparuande kinnitanud. Ühendmääruse § 26 lõike 1 kohaselt makstakse toetust kuni 31. märtsini 2030.

§ 26. Makse menetlemise peatamine

Rakendusüksus võib peatada toetuse maksmise aluseks olevate dokumentide menetlemise osaliselt või täielikult ühendmääruse §-s 33 sätestatud juhul.

10. peatükk Finantskorrektsioonid ja vaided

§ 27. Finantskorrektsiooni tegemine ja toetuse tagastamine

Finantskorrektsiooni otsus tehakse ja toetus tagastatakse ÜSS2021_2027 §-des 28–30 ja ühendmääruse §-des 34, 35, 37 ja 38 sätestatu kohaselt.

§ 28. Vaide esitamine

Rakendusüksuse toimingute või otsuste peale tuleb enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitada vaide rakendusüksusele ÜSS2021_2027 § 31 kohaselt.

(allkirjastatud digitaalselt)

Vladimir Svet
Taristuminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Keit Kasemets
Kantsler